

15.

BÖLÜM

YAŞLI SAĞLIĞI

Doç. Dr. Ertan KARA

AMAÇ

Bölüm sonunda okuyucular, yaşlı sağlığı kavramı, önemi ve uygulamaları hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölümün sonunda okuyucular;

1. Yaşlı ve yaşlı sağlığını tanımlar
2. Yaşlı sağlığının önemini açıklar,
3. Yaşlı sağlığına yönelik birinci basamak sağlık hizmetlerindeki uygulamaları açıklarlar.

de azalma sağlamak suretiyle beklenen yaşam süresinin uzamasında önemli rol oynamıştır. Ayrıca kanser, kalp hastalığı, diyabet gibi hastalıkların tedavisinde ve kontrolünde sağlanan gelişmeler de yetişkin yaşta bu hastalıklara yakalanan bireylere daha uzun yaşama olanağı sağlanmıştır. Hastalıklar alanında sağlanan bu gelişmelerin yanı sıra doğurganlıktaki azalma da çocuk nüfusundaki belirgin fazlalığı ortadan kaldırmıştır. Bütün bunların sonucu olarak insan ömrü uzamış, yaşlı nüfus artmıştır. Ülkemizde son 40-50 yıllık süre içinde hem kaba ölüm hızında hem de bebek ölüm hızında değişiklikler meydana gelmiş ve 50 yıl öncesinde bin de 34 olan kaba doğum hızı binde 5-6 düzeyine kadar inmiş, aynı süre içinde bebek ölümlerinde de binde 200 dolayındaki değerlerden bin de 30 düzeyine kadar azalma sağlanmıştır.

Ülkemizde 1950-2000 yılları arasındaki 50 yıllık dönemde 65 yaş ve üzeri nüfusun toplam nüfus içindeki payı %3,5'ten %5,5'e yükselmiştir. Halen 4 milyon dolayında olan yaşlı nüfus sayısının da önümüzdeki 20 yıl içinde iki katına çıkacağı hesaplanmaktadır. Önceleri yapılmış olan nüfus projeksiyonlarında Türkiye'de 65 yaş ve üzeri nüfusun toplam nüfustaki payının 2025 yılında %5.8 olacağı hesaplanmışsa da 2002 yılı itibariyle bu değer % 6,1 olmuştur.

Doğumda beklenen yaşam süresi bakımından da Türkiye'de son 50 yıllık dönemde 20 yıl dolayında artış olmuştur. Halen ülkemizde doğumda beklenen yaşam süresi 71 yıl dolayındadır. Bu gelişmelere paralel olarak nüfus sayısında artma olmuştur. Halen 4 milyon dolayında olan yaşlı nüfus sayısının 2010 yılında 5 milyona, 2020 yılında da 7-8 milyona ve 2050 yılında da 12 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Bilir N.; Türkiye'de Yaşlanan Toplum; Geriatri ve Gerantoloji: sayfa 170-174, Uluslar arası Yaşlanma Enstitüsü (INIA) ve H.Ü. GEBAM Yayını Ankara, 2006
2. Öztürk Y., Günay O.; Aile Sağlığı El Kitabı; Erciyes Üniversitesi Yayınları No: 83, Kayseri 1995
3. Sağlık Bakanlığı. Yaşlı Sağlığı Programı. 24.07.2002 Tarih ve 6886 Sayılı Yazısı. Ankara:2002.